fuit prima cauſa mali. quoꝝ mox correctio erit prima cauſa boni. Veruꝫ hic labor hic opus ē. nec hoc facere poſſis. niſi te ꝓpinqui ac domeſtici inuenerint. Pro inde gregoriano exemplo ꝑſuaſus aduocabis tibi tantoꝝ laborum ſocios clericoꝝ ac religioſorum quoſqꝫ prudētiſſimos ac optimos. Ornabis domū tuā ſanctis/ prudentibus modeſtis/ integris/ incorruptis. Quaꝫ eñ domū decet ſanctitudo ſi ñ tuā dñe? Certe parū ꝓfutura eſt tua vnius iuſticia/ ſi eā vicerit diſſimilis aliorum affectio. Vteris ſubinde membris tuis/ regiſqꝫ ſummi ſecutus exemplū. quēadmodum ab illo diſcurrunt aſſidue ſpiritus angelici ad hominuꝫ miniſteria. ſic diriges per orbem terrarum pacis nuncios. ¶ Vide tamen qualibus membris vteris. Sunt quedam paralitica que ſi volueris in dextrum mouere/ praue potius ferent̄ in ſiniſtrū. Proinde magna cura tibi ſubeūda eſt/ vt ad hoc miniſteriū idonea diligas. Poſt habebis rerū minorum curas/ vt huic maxime maior ac efficacior inſeruias. Vide queſo ſi careas oneribus. vide ſi quis alius tanta ſollicitudine fatiget̄ quāta tu. Vere hoc dixerim ſūmus honor ſummuꝫ onus. Sed ne te onꝰ terreat/ ſi bene miniſtraueris ſūmi oneris ſummū premium. Vide deniqꝫ ſi non tibi incūbat cū eximio rege pſallere/ duruꝫ quidem ſed vigilantis viri canticū. Si dedero ſomnū oculis meis ⁊ palpebris meis dormitationē/ ⁊ requiē tꝑibus meis donec inueniā locum dño. Sed quē locum? Paceꝫ nempe. In pace factus eſt locus eius. Sꝫ quenam ē hec pax? tranquilla bonorū concordia. Nō eſt eñ pax impijs dicit dominus. Tolle igit̄ vicia. reduc virtutes. Redde mihi formā. redde vitā. redde etiā cum dño gratū locū inuenire/ cū hoc tꝑe regnuꝫ iſrl' reſtitueris. ¶ Hec eccl'ia tecū. Cuiꝰ vocibus nihil aliud adijcio/ niſi ꝑcatōeꝫ hūilem. vt det deꝰ dies vite ac robur v̄tutis vt ſub tuo pōtificio pulchre pacis dilatatōem amplíſſimā videre poſſimus. Amen.

¶ Finit.

Incipit ſermo eiꝰ M dem habitus maſſilie corā papa Bñdicto Anno. M. cccciij. nona nouembris.

Benedic hereditati tue ſanctiſſime pat̄ Benedicte/ benedic obſecramus/ vt ſm nomen tuū ſit ⁊ laus ⁊ opatio tua. det benedictionē benedictus quoniā abſqꝫ benedictione preuia eloquium noſtrum ꝓrſus eſſet inualidum. eloquium inq̄ quod ego ſeruus tuus pro parte ⁊ nomie hereditatis tue peculiaris. que ē vniuerſitas pariſienſis. ꝑclariſſima abſqꝫ dubitatōe ⁊ ꝑmogenita ſtudiorū. habiturus ſum cum iſtis legatis ſuis preclariſſimis ⁊ probatiſſimis certe viris. S.t. fideliſſimis/ quibus aſſociatus ſum immeritus ⁊ dux verbi factus. et hoc te propicio/ pater beatiſſime te benedicente. te benigno. Alioqn niſi tu dominus dederis benignitatē: terra noſtra que eſt hereditas tua. quo pacto dabit fructum ſnū Niſi benedictionē dederit legiſlator: ſubditi quibus paſſibus ibunt de virtute in virtutem? Deniqꝫ niſi tu dominꝰ iuſſeris benedicere: quo auſu auderet puitas mea coram ſumma tue beatitudinis celſitudine ĩ conſpectu huius celebris conuentus indignum os aperire. Igitur Benedicte pater ſancte benedic tu mihi. bñdic et hereditati tue. Hanc ego benedictionis grāꝫ reportare ſperās a beniuolētiſſimo ⁊ ſereniſſimo: S.t. ſpū/ aperio rurſus fidenter os meum/ vtēs cōpellatione ſingulari nō quidē ꝓ indignitate (ꝓcul nefas tale) ſed ꝓ ſingulari dignitate ſicut tua ſingularis eſt dignitas. ne quis indigne ferat morem iſtum loquendi ad deū ⁊ priſcā ſanctoꝝ patrū ⁊ oratorū cōſuetudinē. ⁊ obſecrās dico ꝓphetica ĩprecatione. Benedic hereditati tue ¶ Hereditas hec tua cuius benedictionē expetimus. duplex inuenit̄. vl'is ⁊ ꝑtialis iuxta qđ orōnē nr̄aꝫ in duos ſecernimꝰ articulos ſicut ad duo ꝑncipalit̄ miſſi ſumꝰ. ¶ Primū ⁊ hoc ꝑcipuū eſt querere pacē ſup iſrahel. hoc eſt ſuper eccl'iam q̄ eſt vl'is hereditas tua. Hereditas mea iſrl' ait ille cuiꝰ vicarius es in terris ⁊ a quo tu paſtor illi. tu colonus ⁊ agricola ſupmꝰ ꝑlatus es. Propterea ſane cū btō Martino cuiꝰ inſtat celebritas/ felicē hāc virtutū ſuaꝝ cōſummationē exiſtimare debes ſi pacē eccl'ie integram reliqris. ¶ Aliter ꝓinde nr̄e legatōis arti

cuius ē/bn̄dictionē grãꝝ poſtulare ꝓ alte=
ra hereditate tua quodāmō peculiari. ⁊ q̄ ē
eccl'iaſtice hereditatis ꝑs quedā florentiſſi
ma ⁊ p̄clariſſima ⁊ electa. pace aliaruꝫ dixe=
rim. De qua gloriari potes ꝓphetica exul=
tatione/ eteni hereditas mea p̄clara ē mihi.
Hec ē humilis ⁊ deuota. S.t. filia pariſiñ.
vniuerſitas/ que cū iacob nō dimittit te, ni
ſi benedixeris ei. cō ſurgēte aurora benigni
tatis tue/ ⁊ ſerenitatis tue. ¶ Eget nimi
um vtraqꝫ hereditas iſta benedictōe tua
vt aperiēte te manū tuā/ manū tue benedi=
ctionis oia impleant̄ bonitate. ⁊ dñi ſit ſa=
lus/ ⁊ ſup populū tuū b enedictio tua. In=
uaſit itaqꝫ hereditatē eccl'ie aper de ſilua et
ſingularis ferus depaſtus ē eā. Oues quo
qꝫ ⁊ ceteros armētoꝝ greges hoc ē popl'os
ſimplices ⁊ oīs cōditionis homīes miſerā
do more/ ⁊ execrāda penitus diuiſiōe diſp=
ſerūt. ⁊ hereditatē tuā vexauerūt. Quā ego
olim cladem iuuenis paſtorio carmine de
plorās Ebeus inq̄. Heu gregis īpacata
lues nimis. heu graue ruris exitium expta
heu pecoris ſors altera ſemꝑ/ aut ꝑit ext=
no inſultu ſuffert vel acerbos/ herēteſqꝫ cu
ti morbos vicina ve dāna/ qualia myſteri
um nūc patit̄ pecus/ oīa poſtq̄ fato verſa
malo tp̄s tulit ⁊ fuit error/ rixaqꝫ paſtorum
ſub quē me ⁊ innocuus grex/ ductorē trepi
dat/ fugiūt ꝑs altera tibrim/ ꝑs rodanū nul
lo in certo pars altera ſiſtit. ¶ Tuū vero ē
pater beatiſſime talibus hereditatis tue ca
lamitatibus obuiare. ſue deſolationi opeꝫ
ferre. ſuuꝫ quoqꝫ maledictionis ſciſmatice
obprobriū in bn̄dictionē pacis decorā ⁊ fe
cundam īmutare. Oues in hac hereditate
tua diſperſe ſunt. tu eas collige. confracte
ſunt. tu alliga. ſaucie ſunt. tu ſana. errantes
ſunt. tu reuoca. ꝑdite ſunt. tu eas queſitas ⁊
⁊ inuentas proprijs humeris ⁊ beatis. be=
nignus imponens gregi ſuo conſocia. Nō
ſi alique fortaſſis miſerabili viciſſitudine
mutate ſunt in lupos ⁊ beluas feroces ⁊ ſe
uas. vt de ſocijs vlixis p circē poetica ⁊ mo
ralis ē narratio. tu eas nō enecare non ꝑde
re volueris. Bonis quidē ⁊ diſcholis debi
tores. ſapiētibus ⁊ inſipiētibus. Sed potē
ti virtute benedictionis tue. in mīa ⁊ man=
ſuetudine. tales rurſus in ouiū ſimplicita
tem trāſformare ſtude. Si verſa eſt pars he
reditatis tue in amaritudinē ⁊ ſalſugineꝫ/
ob peſtiferuꝫ ſciſma in ſilitudinē horrendi
deſerti ⁊ vaſte ſolitudinis. ſicubi ꝓ vuis lu
bruſce. ꝓ frugibus infelix loliū ⁊ ſteriles do
minant̄ auene/ vt poeta loquit̄. ⁊ vt ſcriptu
ra ait ſicubi terra maledicta ſpinas ⁊ tribu=
los germinat. Flabit dñe ſpiritus tuus bo=
nus ⁊ ſuauis ⁊ fluenta q̄ gratiarū pingue=
ſcent ſpecioſa deſerti. ⁊ tue benedictōis irra
rōne renouabit̄ facies terre. facies vniuer=
ſalis hereditatis tue. Nam ⁊ matrē humo
ris ph̄i lunam vocant. ¶ At dices ma=
gna ſunt iſta nimis ⁊ ſupra virtutē ho=
minis poſita. Magna ſunt nec inficior pa=
ter beatiſſime īmo maxima ſed virtus dei
cui inniti te cōuenit īmēſa ē. Oīa poſſum
inquit apl'us in eo qui me cō fortat chriſt9.
Sed maledictus qui cōfidit in homine. ⁊
ponit carnem brachium ſuū. Magna ſūt/
propterea magno egent ſtudio. cura ſolici=
tudine vigilijs ⁊ labore. Nam vbi intēde=
ris ingeniū valet: ait Julius ceſar apd Sa
luſtiuꝫ: Magna ſunt/ propterea deſerenda
ſunt exigua/ ⁊ diſꝑtienda linquendaqꝫ mi
noribus. In hoc opus vnū p̄cellētiſſimuꝫ
figendi ſunt cōſiderationis oculi/ mittēda
eſt manus ad fortia tempus quoqꝫ res om
nium precioſiſſima/ in alijs non niſi parciſ
ſima raritate deſpenſandū. Alioquin tale
aliquid fieret quaſi quis piſcaret̄ hamo au
reo/ iuxta verbū vnius e ceſaribus. aut q̄ſi
vile aliquid quereret̄ in tenebris cuꝫ cereo
centum aureorum. Alioquin preterea redi
ret illa inculpatio hietro ad moyſen/ ſtulto
labore cō ſumeris. Sic petrus Clementeꝫ.
Sic Bernardus Eugeniū. immo ſic apo
ſtolus diſcipulum ſuū cariſſimū/ monue=
runt. Nemo militans ⁊c̄. Secularia iudi=
cia ⁊c̄. Et in actibus aploꝝ Non eſt equū
⁊c̄. Notiora ſunt hec q̄ vt allegationibus
indigeant. Magna deniqꝫ ſunt iſta pacis
vniuerſalis opera. quāobrem ea tecū a me
tis querere conuenit. Nam vulgato pro=
uerbio quod a pluribus queritur citius in
uenitur. Et vbi duo vel tres congregati
ſunt in nomine meo ⁊c̄. inquit chriſtus ⁊c̄
Et quis ē o deus equiſſime/ quis ē ex chri
ſtianis eccleſie filijs. qui non inniti debe=
at ꝓ ſua portōe ⁊ vocatōe/ tantis opitulari
miſerijs? Quis tā luctuoſe deſolatōi? qa

labefactioni tātē hereditatis tue non cōdo
lebit. ⁊ condolēs quis ꝓ viribus nō obuia
bit? Sed neq̄ʒ hoc ꝓhibere quiſq̄ nisi mē
tis inops voluerit vt in cōmuni ꝑiculo cō
mune ſit auxiliū. ¶ Nō ſi parū ꝓſpere P
ſucceſſit hacten⁹ labor plurimoꝝ. nō idō
deſperādū ꝫ. nō ſuccēſendū eis nō ſpernen-
de ꝓrſus ope. Non ē in medico ſemp rele-
uetur vt eger. Nec ſemp feriet. qđ cunq̄ʒ mi
nabit̄ arcus. Neq̄ʒ em̄ qui plātat neq̄ʒ q̄ ri
gat ē aliqđ/ſed qui incremētuꝫ dat xp̄s. Et
non mentiebat̄ qui dixit: timide ſunt ⁊ in-
certe ꝓuidentie nr̄e. Si poſt primū naufra
gium nauta nauē. ⁊ poſt p̄ma vulnera mi
les aciē. ⁊ poſt vnā ſterilitatē ruſticus agrū
deſereret. Aſcriberet̄ hoc nō cautele ſʒ igna
uie. ⁊ q̄ ſic cōſuleret. ageret inſulſe. Benia-
mite iuſſu dn̄i bis deſcēderunt in ꝑliū. bis
victi ſūt. vt primū purgati. humiliati ⁊ eru
diti. victoriā tertio ꝑlio ſortirent̄. Sup om
nia poſt opitulatōēꝫ diuinā. ſi pacē vniuer
ſalē q̄rimus. nō inefficaciter ꝑquiramus. q̄
rat̄ neceſſe ē cōcors vnio hui⁹ obedientie te
cum. p. b. ⁊ ſecū hoc ē in capite ⁊ mēbris. p̄-
ſertim in p̄clariſſimo potētiſſimo/xp̄ianiſ-
ſimo francie regno. cui⁹ laudes q̄r ꝑ ſe cele-
bres ſunt. nō enumero. Pax male per ſciſ-
ma ⁊ ꝯtētiones querit̄. Nā vbi diuiſio ꝑſe
uerat/audiat̄ q̄ omne regnū intra ſe diui-
ſum deſolabit̄. ⁊ q̄r cōueniet nulli q̄ ſecum
diſſidet ip̄e. Abſint igit̄ ꝓcul oēs aīoſita-
tes odioſe. Nō fiat aſpectus retrorſuꝫ in q̄
bus ꝑiculis ⁊ ꝓcellis nauis eccl'ie hacten⁹
iactata ſit/ſed docti ab apl'o extēdentes nos
⁊ velū in anteriora/ portū pacis optatū cō
cordi laboris anniſu petamus. Docēt nos
hiſtorie gentiliū/ p̄ſertim romanoꝝ conſu-
lum. qui licet aliunde diſſiderent hoſtiliter
mox in amiciciā cōueniebāt dū reipublice
pax ⁊ vtilitas q̄reret̄. Hoc Ti. liuius hoc
valerius exemplis docēt ⁊ vetere grecoꝝ in
ſtituto chariſtia ſeu cōmunis gr̄a fiebat ꝓ
cōmuni vtilitate. nō ꝓrſus diſſimiliter ab
anno iubileo iudeoꝝ. Nō ſi filij iſrl'aīo pa-
cifico ibant ad ꝑlium. filij eccl'ie q̄bus ani-
mis debēt querere pacis bonum? Si hero
des ⁊ pilat⁹ facti ſunt amici ad ꝑſequēdum
xp̄m/qualis debet eē pax ad eūdē adorādū
¶ His exēplis cū certa rōne ꝑmota hu Q
milis ⁊ deuota. S. t. filia. q̄ primū vni-
uit ſe in ſe reuocans oēs perditos a ſuo cō
ſortio vel gremio quōlibet alienatos. ⁊ ad
honores priſtinos reſtituēs. monēs inſup
⁊ maternalit̄ iubens. vt iniuriarū preterita
rum nemo memor ſit amplius/ſed honori
matris ⁊ vtilitati pacis omnia condonent̄
Recedant vetera noua ſint omnia. quati-
nus liberioribus animis eo pax vniuerſa-
lis querat̄ quo nulla particularis obſtite-
rit diſcordia. Concordia inq̄t Saluſti⁹ par
ue res creſcunt/diſcordia maxime dilabūt̄
Quidq̄ʒ ꝯcordiā fratruꝫ predicatorū antea
fere deſperatā opata ē. cōmemorās ⁊ litte-
ris ſuis inſerēs zelū grandē/quē pro eadeꝫ
cōcordia dudū p̄ſius oſtenderas/ſtudens
in hoc ⁊ ſperās filia tua/tue ſanctitati non
mediocriter cōplacere. ¶ Habes igit̄ pat̄
beatiſſime/filiā pacificā/⁊ euangelice beati
tudinis ꝑticipē. dignā inſup q̄ ad pacē vni
uerſalis hereditatis tue q̄rendā admittat̄.
vt dicat ex ſn̄ia. Facta ſuꝫ corā eo q̄ſi paceꝫ
reperiēs. Scit ip̄a qm̄ tale ē pacis bonū. vt
multa ꝓpter eā tolerare. multa indulgere.
diſſimulare plurima. q̄ vel corrigi vel ad re
gulā duci nequeūt optet. Hoc ſancti p̄res
ſcriptis ſuis. hoc exēplis docuerūt. Habē-
tur in ꝓmptu dicta eoꝝ in decretis. ⁊ alibi
copioſe. Sed eoꝝ dicta nū c allegare q̄tādo
corā ſciētibus legem loquor/⁊ vbi res in ſe
ꝑſpicua eſt/ſupfluū ne dicamus curioſum
iudicamus/⁊ a ſanctoꝝ patrū veſtigijs alie
num. q̄r ⁊ oſtentationē redolet/⁊ cicatrico-
ſam fluidāq̄ʒ reddit orationē. ¶ Oritur ex
premiſſis ꝯſequēter intellectus dicti illius
ſaluberrimi ⁊ veriſſimi ſi ſane capiat̄. q̄ cō
munis error facit ius. Hoc eſt q̄ prelatus
dominātē opinione etiā erronea in ſubdi-
tis. multa vel agere vel omittere tenet̄. qua
lia ſi faceret aut diſſimularet opīone hmōi
non extāte/ip̄e graui delicto teneret̄ obno-
xius. Que doctrina p̄ñti negocio accōmo-
datiſſima ē/ſi iam eā dilatare liceret ſed oro
noſtra certis coartanda eſt limitibus. et ad
alia deproperat. ¶ Attamen p̄tergredi R
vllo mō neq̄ʒ poſſum nec debeo duꝫ ad
concordē huius obediētie vnitatem exhor
tor ſuadens iniuriarū quarūlibet obliuiſci
quin ſummā tue māſuetudinis ⁊ mititat̄
laudē admirer/que exemplū manſuetudi-
nū dauid inſecuta. caput ad maledictionē

indinauit. vt a dño benedictōez ꝓ maledi
ctione reportaret. ⁊ benedictione heredita=
tem poſſideret. Et cū iuda machabeo eſſꝫ
memoria tua in eternū in benedictōne. Ec
ce ſathan accepta a deo licentia (alioquin
quid ipſe potuiſſet) ꝑcuſſit te plagis multꝭ
tribulationū ⁊ anguſtiarū. iuſtiſſime qdez
in ordine ad ꝓuidentiſſimā dei diſpoſitio=
nem. qm̄ iuſtus ē in oībus vijs ſuis. et ſan=
ctus in oībus opibus ſuis. Per cui⁹ ꝓuidē
tiā fit vt diligētibus deuꝫ oīa cooperenť in
bonū. Et q̄ ſ̄m merita plebiū diſponit vi=
tam rectoꝝ. vt ait Grego. q̄ etiā ꝓprio filio
nō pepercit qn̄ eū ſaturaret obprobrijs. De
mū nihilomin⁹ has cōmotiones ꝑuerſiſſi=
mo intētionis fine mihi ſuſcitaſſe videtur
Ad quid? Nimirū vt eēnt pedib⁹ tuis i la
queū ⁊ offenſiones ⁊ ſcandalū. Quo pacto
ſic? Ut anim⁹ tu⁹ generoſus in indignatōꝫ
⁊ de indignatōne in impatientiā. ⁊ de hac
in odium ⁊ diffidentiā ⁊ ſuſpitiones anxi=
as ⁊ trepidas que multos ſupplantarūt la
bereť. ⁊ in vindicādi libidinē excandeſceret
⁊ vt tandem abiecta māſuetudine dimiſſo
omni conſilio ad poſtremum omni ſtudio
ꝑſecutionis eccleſiaſtice pacis. ſpiritus tu
us natura mitis ⁊ ſuauis. ad ſolam vindi=
cte carnificinam ſub zeli iuſti ſpecie rapere
tur. laceraretqꝫ oues ꝓprias. ꝓtereret. abij=
ceret. diſſiparet. ⁊ ꝓpter ſuſpitōnes infidas
⁊ turbidas/res omnes timide gelideqꝫ mi=
niſtraret. quali arte venatores apros in pro
priā irritant necē. ⁊ lepuſculos ꝑ vanā pen=
ne volitātis formidinē in verū tradūt peri=
culum ⁊ laqueū. At bn̄dictus dominus ⁊
bn̄dictus tu. qm̄ tu laqueus iſte deſiderij
vindicte ꝯtritus ē. Tua q̄ppe māſuetudo
nō ſolū nō ſublata ē. a. S. t. his fraudibus
ſed mira quadā effulgentia magis ⁊ magis
emicuit/vſqꝫ ad quēdam intuētium ſtupo
rem. vſqꝫ ad pias lachrymas audientium/
⁊ ad exemplū memoriale ⁊ vere chriſtianū
apud oēs generatōnes poſteroꝝ. Que ex
empla oīa ſi referre voluero nitar incaſſuꝫ
prius tēpus ⁊ lingua deficient. ¶ Unū
tamen ex innumeris. qꝺ fideliſſima re=
latione didici/ cōmemoreť exemplū quod
dū pariſius in ſermone publico reſtitutōis
pro parte regis. feria ſecūda poſt pētecoſtꝭ.
coram populoſiſſima ⁊ celeberrima vtriuſ
qꝫ ſtatus frequētia retuliſſem illud ſuis ſu=
ſpirijs altis ⁊ ſubditis tacētes approbarūt
⁊ nō pauci ad pias vſqꝫ lachrymas (necmi
randū) cōpuncti ſunt. ¶ Poſtq̄ ſeuienti=
bus vndiqꝫ intumeſcētib⁹ qꝫ procellis circa
nauem eccl'ie. tu myſticus Ionas ꝓiectus
es in mare. hoc ē in amaritudinē tribulatō
nis. nō deſeruit te deus. ſed mirabiliter in
ventre ſacri palacij velut in ventre ceti con
ſeruatuꝫ eduxit ad littus libertatis. ⁊ facta
eſt tranquillitas maior. Tota quippe obe=
dientia iſta a tumultu ſiluit. Eo tunc venit
ad verendā tue celſitudinis pn̄tiam homo
quidā nō infime fortune qui vltro ꝯfeſſus
eſt te patrē ⁊ dominū ſuuꝫ imo noſtrū om=
nium te xp̄m domini nedū impie tangere:
ſed crudeli inauditoqꝫ patricidio interfice=
re/ſemel ⁊ iterum voluiſſe. Expauerūt opi
nor qui aderāt/qua fronte vir tanti ſacrile=
gij/vir tam nefarij facinoris cōſcius/nō ſo=
lum hoc facere. ſed vel cōparere ꝑ̄ſumpſiſ=
ſet. Multi ceperūt toruos in eum oculos
flectere. dentibus fremere. vix manus con=
tinere. niſi q̄ tuam expectabāt ſniām ⁊ qua
lem expectabāt? niſi vt diceres. tollať impi
us/exturbeť ſacrilegus. ligatis manibus ⁊
pedibus trahať ad carcerem vt tradatur in
mortem. At vero tu nihil horum dixiſti/
pater clementiſſime/ſed miſericordie ⁊ mā=
ſuetudinis ſinum aperiens/⁊ clemētie vir=
gam extendens/ꝑ̄occupaſti cōfitentē reuꝫ.
priuſq̄ verba orōnis cōpleſſet. ſereniſſimo
quoqꝫ vultu ⁊ verbis ſuauibus/ plenā pre
concepti huius flagicij veniam indulſiſti.
vincens in bono malū. ⁊ cui⁹ eſſes ſpiritus
cuius inſup vicarius facto certiſſimo palā
docēs. Hoc egiſſe nōne ſatis erat ad miām
Addita ē aſſecuratio/ trepidare vetās iure
iurando firmata. Nā fit cui multū dimitti
tur/multū ingratus ſi de dimiſſione heſita
uerit. Dixit nanqꝫ ſpūs tuus bonus ⁊ ſua=
uis. hoc faciat mihi dn̄s/ ⁊ hoc addat/ſi vl=
las vnq̄ aduerſum te odij/vel vindicte reli
quias apud me ſeruauero. imo ſi quam pe
nam in te poſterius exercere voluero/illa in
caput meū prior cadat. Nec indugētiā tm̄
modo ego ꝑ̄ſto ſi deinceps bn̄ te habueris
ſꝫ ⁊ tibi tuiſqꝫ fil'ib⁹ oībus bn̄ficētiā pollice
or ampliorē. O dignſſimā ſūmo pōtifice
vocē. O mīſū diuiō viro ꝯuenietiſſimū. O

factū mīe ſingularis. qđ p̄rem ⁊ paſtorē euā gelicū rep̄ñtat. Qui poſt pſecutōes paulū. Poſt trinā negationē petrū. ⁊ poſt portio= nem hereditatis luxurioſe cōſumptam/iu niorem filiū plus amauit. O diuinū factū qđ vtinā oēs populi oēs quaq̄uerſum na tiones audirent/tum ꝓ exemplo ⁊ imitatō ne. tum ꝓ arguendo mendacij eos qui te rigidum ⁊ auſterum/aut ire memorem cri minari moliunt̄. Hec ē plane victoria chri ſtiana. iniurias ⁊ iras nō iniurijs ⁊ ira. ſed māſuetudine ⁊ miſericordia vincere. ⁊ imi tari eū qui etiā in cruce poſitus dixit. pater ignoſce illis ⁊c̄. Sic beatiſſimus martinus cum vrgeretur vt Bricium ſibi contume= lioſum abijceret. Si inquit xp̄s iudā mar= tin⁹ cur nō Briciū tolerabit. ¶ Sileāt nunc hiſtorie gentiliū que ſuoꝝ quoꝝdā principum manſuetudinem ampliſſimis verbis extulerūt. vt Seneca Neronem in duobus voluminibus: Licero Juliū ce ſarem in orōnibus. Suetonius Octauia nū auguſtū in hiſtorijs. ⁊ alij alios cōparā= tes eos vel aſilo romuli vel ciuitatibus re= fugij/vel templo miſericordie/quale deſcri bit Statius thebaidos. Siquidē incōpa= bilis ē iſtorum laus ad tuā gloriam. ſicut vmbra ad ſerenā lucem. fumus obſcurus ad purum ignem/palea volatilis ad ſolidū granū. imo ſicut victum ad virtutem. Ipſa enim talium manſuetudo/ non ꝓ diuino honore ⁊ autoritate quā ſpernebāt ⁊ tu co lis vnicā ſed inanem iactantiā/quā tu cal cas/anhelabat. Collaudabūt alij cruētas bellorum victorias ⁊ ambitioſos ex his tri umphos mirabunt̄. Plus apud me valet aſſertio ſapientis qđ melior ē ſapiens viro forti/⁊ qui dñatur animo ſuo expugnato= re vrbiū: Quā ſententiā alijs verbis lyric⁹ explicat. Latius regnes fragilē domando ſpūm/q̄ ſi lidiā remotis gadibus iungas. ⁊ vterq̄ penus ſeruiat vni. ¶ Quābrem agnoſce pater beatiſſime/cum quanta con ſcientie ſecuritate. cum quali ſerenitate cor= dis fas habet dicere religioſiſſima deuotio tua/ dum crebro vel orat vel miſſam cele= brat. Pater dimitte mihi debita mea/ ſicut ⁊ ego dimitto debitorib⁹ meis. Et rurſus cum propheta. Domine deus meus ſi feci iſtud. ſi ē iniquitas in manib⁹ meis ⁊c̄. Ita

pater beatiſſime imitaris xp̄m. qui cū ma lediceret̄ nō maledicebat qui temptatus ē per oīa vt miſericors fieret. quē videmus propter paſſionem gloria ⁊ honore corona tum. Tātūmodo nō eripiat tibi blanda ꝓ ſperitas miām illā. illā patiā pene diuinā/ quā ſeuiēs aduerſitas ⁊ ꝓuauit ⁊ reddidit clariorē. Da veniā ſi ſcrupuloſior ſim ī hac ꝑte. Nā fit aliqñ ſuadēte pac̄ inimico/nūc ꝑ ſe/nūc ꝑ adulatores q̇ ſunt arma ſua ⁊ ſa gitte vt hō q̇ calamitate p̄ſſus eq̄nimit̄ oīa nedū tolerauerat/ſ; indulſerat/ poſtmodū ſuccedētib⁹ ꝓſperis repetit oīa a debitorib⁹ ſuis cū rigore ⁊ fenore. vt appareat indulgē tiā priorē nō ex v̄tute ſed vindicādi impoſ= ſibilitate natā. nec dimiſiſſe ex corde. ſed in tp̄s more ſimiarū diſtuliſſe. Non cadat in hāc exprobratōem vera ⁊ ꝑfecta dilectōnis tue māſuetudo. neq; fallat eā ſimulacrū fi= ctū iuſticie/q̄ſi nō meli⁹ ſit vicīſſe mala ꝑ in dulgētiā q̄ ſeueritatē/q̄ſi rurſus nō ſit p̄cla riſſima iuſticia indulſiſſe ſimplicib⁹ ⁊ ſubdi tis pepꝑciſſe. ¶ Sic miām ⁊ grāz inueni as in cōſpectu tremēdi iudicij dei. q̇ ſub bullis patētibus ꝓmiſit miām miſericordi bus/q̇ ſemel dimiſſa nō repetit/ q̇ iuſſit nō eē memorē iniurie ciuiū ſuoꝝ. Sic in orōe tua ꝯfitēs dño exaudiaris ⁊ ñ audias hor rendū illud īproperiū dñi iraſcētis. Serue neq̄ nōne oē debitū dimiſi tibi ⁊c̄. ¶ Sic p̄terea cū dauid ꝯſeq̄ris ſedē regni in miā= ⁊ mititate poſſideas terrā ⁊ delecteris ī mł= titudine pacis ſup eā. ¶ Tandē ꝓpter miti tatē doceat te dñs vias ſuas vt abſq; offen diculis ad īpatiētie lapidē dirigat pedes tu os in viā pacis. quā a te pacē petimus pat beatiſſime dicentes. Bñdic hereditati tue. Nō q̄ſi hūana v̄tus q̄libet hāc pacē p̄bere nō inſufficiēs ſit ⁊ infirma/ niſi maior agat de⁹/vt apud Virgiliū ē. p̄ ferti in tā deſpera to ⁊ radicato ſciſmate/qđ eſt q̄ſi cācer egre= ſcens medēdo/⁊ ingreſſibil' dedali labyrin thus. ⁊ caput hydre fabuloſe ſua reſciſiōe fecūdi⁹ ita vt piſſe videat̄ ꝯſiliū a ſapiētib⁹ ⁊ dicere ꝯueniat cū Joſaphat rege. Lū ig̃ rām⁹ q̄d agere debem⁹/hoc ſolū habem⁹ re= ſidui/vt oculos nr̄os ad te dirigam⁹. Sci= m⁹ nihilomin⁹ te poſt deū cui⁹ vicari⁹ es di= cere. Pcim⁹ ad te hierarchā ſupmū ſpectare bñdictōꝫ hmōi hereditatꝭ eccleſiaſtice. vt ſia

at pax in dieb⁹ nr̃is. ⁊ tu maxim⁹ inter mon
tes ſuſcipias pacē pplo. Qđ ſi pficis. bñdi=
ctus eris ĩ oēs generatõ es/ ⁊ memoriā eter
nā his q p⁹ te futuri ſũt relinq̃s. Sin aũt nõ
pfeceris. inchoaueris tñ ⁊ elaboraueris bo
na ⁊ antiq̃ fide/ diligẽti ſtudio. pia ⁊ humili
voluñtate/ p te ⁊ tuos (tui q̃ppe ſũt oēs) nõ
pdet merces tua. nõ laus. nõ glia res ipſa
pdẽnabit mẽdacij eos q vel ignorãtia vł li
uore criminãt ſũmã. t. S. dignitatẽ tuã vi=
gilantiã. tuã charitatẽ. Facis h° ſedulo Ita
enĩ te facere ⁊ me ſentire equũ ẽ. ¶ Sꝫ quo
ampli⁹ ſtimuleris ad agendũ/ aſcēde freq̃n=
ter ſublimē mẽtis tue lucē/ leuãdo te ſup te
vbi deſpectis e ſurſum terris/ vſes iugit̃ et
acriter ante mẽtis oc'os in luĩe fidei. in ſub
limitate ſpei. in latitudine charitatis cũ illo
q ait: Cogitaui dies antiq̃s ⁊c̃. Uideas ĩ=
q̃ acute/ q̃ nihil ſit oẽ illud qđ mđs affert
glĩe iocũditatis, potẽtie. q̃ vana. q̃ lubrica
⁊ vẽto ſomnioq; ſimillima. imo q̃ anxia ⁊
amaritudinib⁹ reſpſa. triſtiſſima ſint oñia.
Ecce oēs morimur ⁊ q̃ſi aq̃ fluentes dilabi
mur ſup terrã hodie rex. cras papa morit̃.
Eheu fugaces poſt hume labunt̃ anni/ de
flet. Orati⁹ ⁊ tragic⁹ Properat curſu vita ci
tato volucriq; die rota pcipitis voluit̃ ãni
⁊ naſo. Uolat irrepabile tp̃s. ⁊ nihil ē ãnis
velocius. Et ẽ oĩm horribiliſſimũ qđ đr. q2
in pũcto ad inferna deſcẽdũt. ⁊ Ite maledi
cti in ignẽ eternũ. Ceterꝝ q̇d q̃ſo vſq̃ ē tã al
tum aut pcioſuꝫ/ ꝓ q̃ vel adipiſcẽdo vel re=
tinẽdo/ generoſus anim⁹ ⁊ diuinoꝝ pſcius
ſe pdere ⁊ alios turbare dignũ ducat: Ui=
derat hoc ex alto q tã ſapienter exclamauit
Uanitas vanitatũ ⁊ oĩa vanitas. Quã ſen
tẽtiã/ ſi ſaperẽt. imo vt ſaperẽt/ deberẽt oēs ĩ
ptãtib⁹ pſtituti ſcḋm Chryſoſtomi pſiliũ ſcri
ptã hr̃e in ianuis ſuis. in penetralib⁹ in frõ=
tibus. ⁊ maxĩe in cordib⁹ ſuis. Ampli⁹ ſi fi=
lij hui⁹ ſeculi tã auida ſolitudine curãt pitu
ra/ adeo vt cũ eis perire nõ formidẽt/ obſur
deſcẽtes ad illã increpatõeꝫ ꝓphetică. Filij
hoĩm vſq; q̊ graui corde ⁊c̃. ¶ Filios igit̃
lucis. imo te prẽm hm̃oĩ filioꝝ. q̃taꝫ appo
nere decet curã. q̊t labores/ q̃s vigilias. vbi
de rebus eternis agit̃. vbi veꝝ ⁊ vnice expa
ueſcendũ ꝓ aĩabus tractat̃ dãnatõis picu
lũ. Non ẽ iſta lis de paupe regno vt apud
Statiũ ponit̃. neq; de lana capna vt Sati=

ricus ait/ de vita ⁊ morte ppetuis res verſa=
tur agitat̃ ⁊ q̃rit̃. ¶ Nđ ſi paſtoralis pſi A
dentie/ delectet aliquẽ honor volatilis ⁊
nomẽ inane. terreat eũ diſtrictũ iudic̃ exa=
men in reddẽda de ouiũ ſalute ⁊ nũero rõe
Agnoſcat qm̃ poſit⁹ ẽ/ nõ in deſtructõꝫ ſed
edificatõeꝫ nõ ad ociũ ſed laborẽ ⁊ vt p eũ
iuxta vbũ maximi regis Artaxerx̃ ſecluſo
abuſu potẽtie/ ſubiti optata cũctis mortali
bus pace pfruant̃. qm̃ h ẽ finis oĩs potẽta
tus tã ſecularis q̃ ſpũalis. ¶ Sed ad te cõ
uertor pr̃ ſancte. Fige pcor in ipa ſublimi=
tate meditatõis tue ſpõſaꝫ ecc̃iaꝫ talibus
vtentẽ q̃rulis plãgorib⁹. Eheu q̇s pſolabit̃
anxiam: Et q̇s deſolate q̇s plaga crudeli
pcuſſe medebit̃: Inter has anguſtias que
me circũuallarũt vndiq;/ q̃le dabit̃ effugiũ
q̇s mei miſerebit̃ Ego illa ſpõſa regis etni
quã vidit olĩ vn⁹ ex filijs meis/ nouã deſcẽ=
dendã de celo q̃ſi ſpõſaꝫ ornatam viro ſuo.
Ego lota in ſanguine agni ĩmaculati. ego
tot ſudorib⁹ ⁊ ſanguinib⁹ martyrũ innume
rabiliũ ſtabilita. violis pfeſſoꝝ. lilijs virgi=
nũ coronata. Ego tanta deuotione princi=
pum vſq; ad inuidiã dotata ornata/ diues
facta. Nũc heu velut miſella ⁊ ancilla/ dei=
cior/ pmor/ deſpicior. Filios enutriui ⁊ exal
taui. ipi autẽ ſpreuerũt me. ⁊ facti ſunt ho=
ſtes in capite. Pacem inſup iocundiſſimũ
in celo ⁊ in terra bonuꝫ/ qua me dotauerat
ſponſus meus naſcens pdicans moriens/
reſurgens/ ⁊ regnans/ conuerterunt in ſciſ=
ma pernicioſiſſimũ. qđ iam quinq; luſtris
me p omnes artus miſeris modis depaſci
tur ⁊ abſumit. Pro mea olim defenſiõe cer
tamen erat vſq; ad mortem/ ⁊ modo nihil
aliud agi vel queri videtur a multis/ q̃ vt
corruam/ ⁊ miſerabili labefactione deficiaꝫ
⁊ hoſtibus meis ludibriũ fiam. Ecce verſa
ſunt omnia fere in contrarium prioris mee
inſtitutionis/ diſcipline/ et decoris/ ornata
ornamenta/ dum pro corona humilitatis
puluis fedus vanitatis/ ⁊ pro croceis ſpũa
litatis ſtercora ſola temporalitatis ample=
xantur ⁊ erigitur ſuper me ſapientia anima
lis ⁊ terrena ⁊ diabolica repudiata ea q̃ de=
ſurſum eſt pacifica ⁊ quieta. ¶ Si his tecũ
eccleſia planctibus loqueretur. p. b. noui
miſerationem animi tui/ que ab vtero e=
greſſa eſt tecum. continere nõ poſſes quin

erumperēt lachryme ab oculis tuis. quin
ad ſuccurrendum inflāmaret totus zelus
tuus/iam ſuccēſus/⁊ diceret ex intimo cor-
dis ſuſpirio. Domine ſuper hac deſolatio-
ne ante te omne deſideriū meum. ⁊ gemi-
tus meus a te nō eſt abſconditus. Succur
re fer opem. vt quid natus ſum videre ma
la gentis mee? Rapidos rector ꝯprime flu
ctus. ⁊ quo celum regis īmēſum firma ſta
biles ſedere terras ⁊ diſpſiones iſrael con-
grega. ¶ Sed quid ago? Quorſum ra-
pior? Quid mineruā/vt dicitur/impu B
dens doceo? Premeditata ſunt nāq̄ apud
tuam conſideratione̅ aſſidue ⁊ acriter talia
ſalutis monita. Nihilominus petere. p. b.
patere obſecro cōmone facere te ⁊ orare pro
parte deuotiſſime filie tue/vt facias qđ fac[is]
Nam equum etiā ſponte velocem calcar
adiuuat. Fac vt calcata ſeculi pompa ⁊ ini
quis fabulationib⁹ eius. vt nullis retrahen
tibus vncis vicioſarū paſſionū. nō ira. nō
odiū. nō ſpe. nō gaudio fallacibus (melio
ribus nāq̄ hoſpitibus digna eſt ſanctitas
tua) abiecta rurſus adulatorum peſte om
nia ad grām nihil ad veritatem loquentiū
⁊ claudentiū ianuā veritati. ac ſcrupulos va
rios (vt ſoli diligere videant̄) ingerētium.
de quorū vno dixit comicus. Hic ꝑfecto
ex ſtultis inſanos facit. Et q̄ ſūt ſtulti? vti-
q̄ vanigloriosi. prudētes ī oculis ſuis. pru
dentie ſue innitētes. His inq̄ ꝓcul pulſis
tu totus cū pacificis qui nō oderunt pacē
cogites ea que ad pacem ſunt hieruſalem.
totus inuigiles implere id qđ pro mr̄e ec-
cleſie petit a te filia v triuſq̄ velut altera co-
lūba Noe/ferens ramū pacifere oliue/per
nos humiles nuncios/cla mitās pia ſolici
tudine. Benedic hereditati tue. vt nob̄ cō-
tingat illud prophete. Dn̄s benedicet po-
pulo ſuo in pace. ¶ Sed quomō ⁊ quib⁹
vijs benedices populo tuo in pace/ſi ꝑgat
aliquis pticularius inquirere? iubet h hu
milis ⁊ deuota. S. t. filia quieſcere. ne ſuos
patres. te vicȝ ⁊ regem francie chriſtianiſſi-
mum/aut legatos ab eodem ꝑuenire arro-
gantius videatur. ſimul quia publicam ⁊
celebrem audientiā ſup hac pacis materia
ſi ⁊ dum tempus fuerit beneplaciti tui ſup
plicat ⁊ ſperat obtinere exhortatura lacius
⁊ forte pticularius vt benedicas eccleſiaſti

ce hereditati tue. Et tātūdē dictū ſit đ pri
mo noſtre legationis articulo.

Upereſt alter ⁊ poſtremus no-
ſtre legationis articulus/cuius
ideo longe breuior erit expeditio
q̄ prioris. q2 licet neceſſarius exi
ſtat. cum tamē neq̄ tāte dignitatis neq̄ pa
ris difficultatis exiſtimo. Hic ſupplicam⁹
vt benedicas hereditati partiali ⁊ quodā-
modo peculiari. ſegregādo pluuiā volūta
riam huic hereditati tue. ⁊ quoniam infir-
mata ē pre tenuitate ⁊ multis incōmodis/
tu perfice eam. quā tua tuorūq̄ predeceſſo
rum dextera plātauit. Preueniſti nos. p. b/
in benedictionibus dulcedinis. heri ī oſcu-
lo pacis. pridem in odore bone fame/man
ſuetudinis/⁊ liberalitatis tue. vt hanc a te
benedictionē petere/hanc ſpe certa ꝑſume-
re auderemus. Deniq̄ iam ꝑuentos ſubſe
queris. dum aures tue. S. tam beniuolas
orationi noſtre ꝑbet tua paſtoralis ſolicitu
do recogitans vt arbitror q̄m filia tua pri-
mogenita ē ſtudiorū cuius primogeniture
ratione/cōpetit benedictio de rore celi deſu
per ⁊ de pinguedine terre. hoc ē in ſpūali et
temporali ꝓuiſione. ¶ Rurſus. quia exē-
plo Axe filie Caleph ſuſpirat ſedens ſuper
aſinam. calcans. ſ. omnem brutalitatē/pe-
tens benedictōē a te patre ſuo. vis eam a
liberalitate paternitatis tue/irriguum inſe
rius ⁊ irriguū ſuperius expectare? Dic igi-
tur verbū Booz ad Ruth. Benedicta es
filia a domino quicq̄d dixeris mihi hoc fa
ciam tibi. Et ita fac pater beatiſſime vt ſit
ante te odor filie tue. ſicut odor agri pleni
cui benedixit dominus. Et bene ager ple-
nus eſt filia tua pariſieñ. vniuerſitas. imo
nihil errauero ſi eā appellauero paradiſū
voluptatis/in quo eſt lignū ſcientie boni ⁊
mali. ⁊ fons ſcientie in quatuor facultatū
flumina cōdiuiſus. irrigans vniuerſam ſu
perficiē terre. Tu huius poſſeſſor es/tu pa
ſtor/⁊ cultor/vt operis ⁊ cuſtodias illā tan
q̄ agriculturā viuam. vt Ariſto. loquit̄ in
politicis. Ubi ſub myſterio nihil deeſt eo
rum que egregius poeta Uirgilius in ge-
orgicis. ⁊ palladius in de agricultura/đ he
reditate agraria conſcripſerunt/diſtinguen
tes agrum quadruplicē/qualem figuralit̄
in hereditate tua ſm̄ quadruplicem facul

tatem reperimus. Unus ager eſt apricus ⁊
floꝛifer ꝓ apibus/ figurãs ſub quadam ap‑
pꝛopꝛiatione facultatem theologie. Alius
eſt paſcualis ꝓ ouibus ⁊ domeſticis ani‑
mantibus/ figurans facultatem decretoꝝ.
Alter frugifer ꝓ hominũ vita/ figurans fa
cultatem medicine. Quartus vitifer et po‑
mifer in omni genere ſuo figurans typice
artium facultatem. ¶ Tuum eſt igitur he
reditatem tuam hanc benedicere colere et
augere/ vt fructuꝫ ſuum det in tempe ſuo.
Ecce ipſi theologi velut apes intellectuales
puolitant in hereditate tua: floꝛes ſacroꝝ
eloquioꝝ/ de roꝛe celi roſcidos. cõpingũt
mel in cellulas ⁊ fauos. vt ſit cera in illumi
natione intelligentie. ⁊ mel in oblectatio‑
nem affectiue. Hanc hereditatis tue poꝛ‑
tionem ſpectans dicere habes ex ſententia
illud Eccl. Hereditas mea ſup mel et fa‑
uum. Nã eloquia domĩ dulcioꝛa ſup mel
⁊ fauũ: ⁊ pꝛeceptũ domini lucidum illumi
nans oculos in intellectu. ¶ Uenerat ĩ
mentem laudes hmõi tum augere tum
ſuo modo deducere/ de reliquis hereditatꝭ
tue partibus/ hoc ẽ facultatibus. quo ma‑
gis animaret̃. S.t. ſibi bñdicere. ſed negli‑
gentius iſtud ago breuitati ſtudẽs ⁊ ſciens
nihil laudũ hazꝫ te latere. Dicã vero te ꝓce‑
dente id qð nuper in meditatõe mea dum
ſolus eſſem/ ⁊ nõ ſolus. ſolus quidẽ coꝛpe
nõ ſolus cogitatione/ verſabat̃. Itaqꝫ po‑
ſita erat ante mentis oculos ſedes tua pꝛe‑
clariſſima ⁊ thꝛonus ſicut ſol ⁊ luna perfe
cta. aſtitit regina illa virtutũ dilectio a dex
tris tuis in veſtitu ſapientie deaurato. cir‑
cũdata varietate virtutum. Nam ita iuſſit
rex optimus ⁊ maximꝰ xp̃s vt ſedẽ papaleꝫ
dilectio ſtabiliret. dum ait petro. interroga
to ter. ⁊ ter rñdente ꝙ diligeret eum. paſce
oues meas. paſce agnos meos. Que dile‑
ctio vna ẽ in quadã trinitate virtutũ/ ĩ mĩa
⁊ veritate que cuſtodiũt regẽ oẽm duabus
manibus hinc ⁊ inde poꝛtentes thꝛonum
eius/ ⁊ in p̃clariſſima virtutũ iuſticia ⁊ ne‑
qꝫ heſperus neqꝫ lucifer ita admirabilis.
¶ Has ſub cõpendio numerauit ꝓpheta
reginas/ eas paci cõſociãs. miſericoꝛdia in
quit ⁊ veritas obuiauerũt ſibi. iuſticia ⁊ pax
oſculate ſunt. Quarũ officium alibi deſcri‑
pſit ꝓpter veritatẽ/ inquit de chꝛiſto cuius

vicarius es. ⁊ manſuetudinẽ ⁊ iuſticiam/ ⁊
deducet te mirabiliter dextera tua. ¶ Hec
pꝛeclara dilectio ſeu charitas vna in hac tri
nitate virtutum ſicut apl'us inſinuauit ad
Coꝛinth. ſcribens/ parabat oꝛare pro filia
tua pariſieñ. vniuerſitate vt ei modo q̃ dixi
mus benediceres tanꝙ̃ hereditati tue. Nã
vbi adeſſet vel qñ rogaret dilectio ſi int̃ pa
trem deeſt ⁊ filiam? Nihilominus affuit ⁊
ſathan a ſiniſtris. ita mihi mõſtrabat medi
tatõ mea. Aderat ⁊ ĩfelix pꝛoles ſua emula
tio liuida/ per quã moꝛs intrat in oꝛbeꝫ ter‑
rarum/ monſtrũ heu hoꝛrendũ infoꝛme in
gens. Cui quot inſunt in dilectione virtu
tes. tot inſunt vicia. crudelitas. falſitas. ini
quitas. Crudelitas contra miſericoꝛdiam
contra veritatẽ falſitas/ ⁊ iniquitas contra
iuſticiaꝫ. Agnoui ex deſcriptione naſonis
quenã illa eẽt. Palloꝛ in oꝛe ſedet. macies ĩ
coꝛpe toto Nuſꝙ̃ recta facies liuẽt rubigie
dentes. Pectoꝛa felle virẽt lingua ẽ ſuffuſa
veneno. Riſus abeſt niſi quẽ viſi fecere do‑
loꝛes. Nec fruit̃ ſomno vigilãtibus excita
curis ⁊c̃. Obſtupui viſu ſubito gelidusqꝫ
cucurrit oſſa tremoꝛ. Dũ ecce terrifico boa
tu/ rabida oꝛa laxãs/ ⁊ dentibus frendens:
Eheus pater ſancte/ caue benedixeris here
ditati huic tue que facta eſt tibi ſicut leo in
ſilua. odi propterea eam ⁊ maledic. Caue
benedixeris ei in collatione graꝝ. Nam et
tarde venerunt ⁊ in multis a tua ſententia
defecerũt. Abijce eos potius a te. calcibus
pꝛotere. ⁊ impera vt diſcedant maledicti.
¶ Ita parabat poꝛtentũ hoc hoꝛrificũ
magno conatu/ cõtumelioſa nefanda‑
qꝫ mẽdacia cõtra filiã tuã delatrare/ duꝫ tu
pater beatiſſime hoc indignabũde ferens/
toruũ e latere vultũ pauliſp in hãc emula‑
tionẽ impiã mendacẽ ⁊ neqꝙ̃ viſus es decli
nare. ⁊ vt cõfeſtim abſcederet impare. Abi
hinc in malã hoꝛam ⁊ in crucẽ tuaꝫ/ peſtis
hoꝛrida. ſatrix diſcoꝛdie/ mater neqcie. Ui
de ne vltra mutire vel apparere pꝛeſumpſe
ris. Attende ne filiam criminari ſtudueris
apud patrẽ. cui etiã ꝓ magno peccato ſatꝭ
eſſet modicũ ſupplicij. Falleris ſi te recipi
vel audiri exiſtimas. vbi in cõſpectu meo
paterna dilectio verax/ ⁊ iuſta ꝓ eis decre‑
uit oꝛationẽ aſſumere. Dic tu dilectio. hac
increpatione deterrita emulatio triſtis ab

ſceſſit. ⁊ dilectio ſic orſa eſt. Facis pater ſan-
ctiſſime id qđ te decet/ te patrem erga filiã/
⁊ talem filiã. te vicariũ illius qui accuſato-
rem fratrũ deturbauit in ſtagnum ignis ar
dentis. qui iuſſit pontificem agere in ſpũ le
nitatis quoniã ⁊ ipe circũdatus ẽ infirmi-
tate. qui poſtremo ꝓpter decem iuſtos toti
pentapoli peccatrici pepciſſet. Preterea me
dilectionẽ iuſſit aſſiſtere a dextris tuis que
natura patiẽs ſum. benigna ſum. nõ emu-
lor. non ago ꝑperã. Age igit̃ pat̃. b. age qđ
agis ne vlla te vnq̃ accuſatrix emulatio/ a
meo cõſortio diuulſerit. Non audiat̃ pre-
cor aduerſuꝫ me crudel' hec ⁊ maligna emu
latio. ¶ Abſit vt ponat hãc maculã in glo
ria tua. ſpreuiſſe hereditateꝫ tuã/ abieciſſe a
te ⁊ pedibus tuis ſupplices tuos/ cultores
quoqꝫ in vinea dñi ſabaoth/ ⁊ coadiutores
tuos vacuos abſqꝫ vtili ꝓuiſione inglori-
oſqꝫ remiſiſſe vbi tãta eſt prouiſionis tenui
tas de bonis eccl'iaſticis. vt vix pauci ex ma
giſtris ⁊ doctoribus etiam in theologia/ ſi-
ne aliquo queſtu valeant habere alimenta
⁊ quibus tegantur ⁊ hic. xvij. annus agi-
tur. Hec eſt hereditas tua peculiaris ⁊ ele
cta et preclariſſima ſtudiorum/ velit nolit
emulatio/ vbi generatio preterit ⁊ genera-
tio aduenit. ſed ipſa terra tua in eternum
ſtat. Tu ſupremus paſtor ⁊ cuſtos inopie
ſue prouidere/ irrigare arida. ruinoſa repa-
rare. non conquaſſare. poſitus es hoc miſe
ricordia petit titulo filiationis hoc veritas
titulo ſtudij veritatis. hoc iuſticia titulo
militie ⁊ laboris. ¶ Porro tarditas hu- E
iuſmodi poſtulatõnis benedictõnis tue
per rotuli preſentationẽ nunc ⁊ non antea/
non tarditatem meretur exauditõnis vt ac
cuſat emulatio/ ſed celeritatem/ quatinus
ſint nouiſſimi primi/ quia bono intentõniſ
fine fiebat dilatio/ magno ſicut arbitraban
tur zelo ꝑſecutionis vnionis eccleſiaſtice
mouebãtur/ nec ſoli mouebantur/ reges et
regna cum ſuo clero pariter ſentiebãt Nũc
poſt experimenta plurima/ quid inculpan
dum ſi mutatis rebus mutauerũt ſententi
am. Eſto rurſus fuiſſet in aliquibus diſſi-
dens eoꝝ ſententia a tua Nõne potuit hoc
fieri ſine mei leſione/ quia ſine obſtinatõe
Nõne paulus ⁊ barnabas tales viri ſic cõ
tenderũt vt diſcederẽt ab inuiceꝫ. Et paul⁹
petro reſtitit in facie. Et princeps perſarũ
bonus ẜm Gregorium. reſtitit michaeli ⁊
vtrobiqꝫ illeſa me mr̃e omnium charitate.
¶ Aduenit ecce ſupplex ⁊ humilis deuo-
ta filia tua. p. b. abſqꝫ vlla difficultate p̄cel-
lẽtiſſima ſtudioꝝ ⁊ ſuo nũc aduẽtu dat pa
lã intelligi/ q nulla diffidentia iuris tui vt
aduerſarij falſo fingebãt. nulla indignatõe
ꝑuerſa ſuũ differebat acceſſuꝫ ad petẽdũ ſi-
bi bñdici/ p p̄ſentatõꝫ rotuli more ſolito q̃-
liter nũc p̄ſentat reuerẽter in approbationẽ
iuſticie tue/ ⁊ in egregiã laudẽ manſuetudi
nis tue. Neqꝫ eñi peteret benedictionẽ grã
rum ab eo quẽ non crederet iuridicum lar
gitiorem. neqꝫ ab eo quem beniguꝫ exau-
ditorem non ſperaret. Unde in capite ro-
tuli ita ſcriptũ eſt. Fiduciã accepit. b. p. nũc
rotulum iſtum ſupplicationũ generalium
et ſpecialium/ p̄ſentãdum apud. s. v. celſi-
tudinẽ humilis ⁊ deuota. i. ſ. v. filia. p. vni-
uerſitas/ plus in paterna beniuolentiſſime
libertatis veſtre grã q̃ in meritis proprijs
poſt deũ ſpem reponens. plus inſuper ſtu
dens ex hoc rotulo inſeruire cõmodis ec-
cleſie q̃ auare cupiditati vt deniqꝫ obedien
tiam ſinceram ac filialem dicta filia erga. s.
v. ſublimitatem nõ tm̃modo verborũ aut
lr̃aꝝ aſſertione/ ſed factoꝝ ſoliditate mõſtra
ret. Hec ibi. ¶ Nunc igit̃ pater ſancte F
per me dilectionẽ matrem omniuꝫ bene
viuentiũ exoratus perqꝫ virtutes meas in
clitas miam veritatem ⁊ iuſticiam propter
quas deducere habet te mirabiliter dextera
tua/ ⁊ ſi per quid vnq̃ de te bene meruim⁹
apud deũ/ apud homines iuſtificando te.
exaltando te. liberãdo te. ⁊ per ſpem futuri
premij ſi nobis perſeuerãter inheſeris. ora-
mus petimus obſecramus vt benedicas
huic hereditati tue/ huic filie tue alũne no-
ſtre. concedendo talẽ in gratijs ſuis ſigna-
tionem aut certe vberiorem. Qualeꝫ petũt
⁊ ab initio dediſſes anno primo. Naꝫ hic
eſt annus benignitatis tue. annus nouena
rius/ ternario ter in ſe ducto coronatus. be-
nedices huic corone anni. huic anno coro-
nato benignitatis tue. ⁊ campi tui replebũ
tur vbertate. ¶ Hãc de te tuaqꝫ affluẽtiſſi
ma libertate ſpem conceperunt. hãc ꝯceptã
multis. poſtmodum ⁊ magnis indicijs ro
boratam auctamqꝫ ſenſerunt etiam beu.

Tu autem ſpem nunc in rem ipſam cõuer
tito. tui quippe ſunt. ſed tu eos maiori tibi
vinculo conſtrinxeris. tu poſtremo nõ me-
diocriter illuſtraueris gloriã tuam ⁊ famã
tuam/ que ſicut non eſt ambitioſe queren-
da. ita non eſt negligenda crudeliter. Et vbi
nam gentiũ poteſt fame celebritas vel ſcri-
ptis/ vel viuis vocibus ampliori dilatione
vulgari. q̃ vbi confluũt ⁊ refluũt ex omni
fere natione que ſub celo eſt. viri lr̃is omi-
bus ⁊ ſtudijs eruditi ita vt in obſcuro eſſe
nequeat ſi grate ſi benigne reſpõderis. ſi be
nedixeris huic hereditati tue. quemadmo-
dum tu benedices ſperamus ⁊ obſecramꝰ
fiat fiat. ¶ Animaduertis. p. b. redeo eniʒ
et ad tuam ſanctitatem ⁊ ad meam paruita
tem/ animaduertis qualiter transfiguraui
ſub nomine paternalis dilectionis/ ſuppli
cationem pro humili ⁊ deuota. s. t. filia et
id quidem aptiſſima videor feciſſe ratione
Quam quippe ſedem vbi collocaret dile-
ctio vbi peroraret/ ſi inter patrem ⁊ filiã ſa-
cratiſſima dilectionis nomina apud ipſos
etiam barbaros honorãda defuerit. ¶ At
vero neqʒ volo neqʒ equum iudico quicq̃
adijcere/ q̃q̃ aliqua dicenda ſuperſint. Ve
reor enim ne iam multiloquium noſtrum
minus ſit fauoris habiturum. dum occu-
pationes tue celſitudinis alior ſuʒ te vocãt
et trahant. Quia poſtremo ſuper iſto ⁊ po-
re articulo audiẽtias aliquas obtinere claʒ
et palam ſupplicamus ⁊ ſperamus vt non
fruſtra ſpem hanc concepimus de pleniſſi-
mo. S. t. ſpiritu pater ſanctiſſime. Sic be-
nedicat te dominus ex ſyon vt ſis re et no-
mine benedictus. Sic videas bona hieru-
ſalem militantis ſponſe tue. ⁊ triumphan-
tis illius que deſurſum eſt mater nr̃a om-
nibus diebus vite noſtre preſentis ⁊ futu-
re. Sic preterea videas filios filiorum tuo
rum in ſpirituali propagine ⁊ tandẽ quod
eſt omne bonum ⁊ benedictionis cõſuma
tio ⁊ cõſumationis finis/ videas pacem ſu
per iſrael. ⁊ nos tecum. hic inchoatiue per
gratiam. ⁊ beato cõplemento per gloriam
in futuro. Preſtante eo qui eſt benedictus
in ſecula ſeculoꝝ Amen.

Sequitur ꝓpoſi- G tio facta ab eodẽ domino cancellario corã anglicis/ pariſius eũtibus ad ſacrũ cõciliũ piſis ⁊ hic ex ꝑte vniuerſitatis Pariſieñ. Anno domini. M. ccccviij.

(C)ongratulat̃ veſtre deuo-
tioni veſtro zelo ferueñti/ ve
ſtre laborioſe ſed laudabiliſ
ſime legationi. Cõgratulat̃
⁊ applaudit o reuerendiſſi-
mi ⁊ p̄clariſſimi pr̃es/ o do-
ctiſſimi ⁊ ſapiẽtes viri ⁊ fr̃es
in xp̄i dilectione cariſſimi. Cõgratulat̃ in-
quã ⁊ cõgaudet amatrix ⁊ admiratrix ⁊ cul
trix bonoꝝ oĩm/ pariſieñ. vniuerſitas itaqʒ
nõ emulat̃ nec gaudet ſup iniquitate. con-
gaudet autẽ veritati. Quidni ꝯgaudeat igi
tur ſup veritate/ quã vt ſoletis amplectimĩ
⁊ cõplexã retinetis. ⁊ retentã ad effectũ de-
ducere totis ſtudiorũ neruis conami. Eſt
aũt mõ ꝯgratulatõnis nr̃e ſpũalis/ thema
ſatis accõmodũ vbũ Ozee ꝓphicũ Ozee. j
Cõgratulabãt̃ filij iſrl' ⁊ filij iuda pariter.
Itaqʒ libet exclamare. Ecce q̃ bonũ ⁊ q̃ io
cundũ habitare fratres in vnum/ cõuenire
ſcʒ ⁊ cõgregare ad vnũ cõciliũ. nã in cõcilio
iuſtoꝝ ⁊ ꝯgregatõne magna opa dñi. Et
hoc ẽ cõciliũ ſacrũ ⁊ venerãdũ/ ad qđ lega-
ti ꝑgitis. quod piſis deo duce ⁊ autore cele
brabit̃ vtinã felici ꝓut optãdũ ⁊ ſperãduʒ
eſt aduẽtu. Ait quippe veritas q̃ oẽ regnũ
in ſe diuiſuʒ deſolabit̃. ⁊ a ꝯtrario vnitũ in
ſe regnũ manet. qđ vidit Saluſtius. Con
cordia inq̇t parue res creſcũt. diſcordia ma
xime dilabunt̃. Cur ergo non bñ ſperabit̃
dũ aduñat̃ eccl'ia. dũ cõuocat̃ cetus/ dum
cõueniũt ſeniores: videte de vbo hoc. pre
ſertim cũ teneamꝰ certiſſimã xp̄i ꝓmiſſionẽ
dicẽtis. vbi duo vel tres ⁊c̃. Audiuimꝰ p̄te
rea letãter ⁊ gaudẽter q̃ ꝯgregabũtur ⁊c̃.
¶ Alt vo ne ꝓlixior vl' euagatior ſermo te-
dio ſit vl' oneri. coartamꝰ ſi placet totã dicẽ
doꝝ materiã totãqʒ deductõeʒ themat ad
quatuor ſnĩas ſumptas ex themate ex ver
bis ipi ꝑtinus appoſitas. Et videamꝰ qđ
in illis loquit̃ deꝰ. qr loquit̃ pacẽ in plebeʒ
ſuã. Poſtq̃ eñ dixit dñs p Ozee. Cõgre-
gabunt̃ filij iſrl' ⁊ filij iuda pariter ꝑ p̄ma
ſnĩa/ mox ſubiũxit: ⁊ ponẽt ſibi caput vnuʒ
ecce ſcđam ſnĩam. Et aſcendẽt de terra/ ec-
ce tertiã. quia magnus dies iſrael/ ecce
quartã. ¶ Incipiẽtes ḡ ꝓſequmur ⁊ in H